

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **P. E. Ch.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, odbor cizinecké policie, odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2019, č. j. KRPA-154724-15/ČJ-2019-000022-ZSV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2019, č. j. 4 A 24/2019 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) ze dne 27. 6. 2019, č. j. 4 A 24/2019 - 39, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2019, č. j. KRPA-154724-15/ČJ-2019-000022-ZSV, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím

žalovaná rozhodla podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“), o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 60 dnů ode dne omezení svobody.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, přičemž namítal, že v době svého zajištění se nacházel na území České republiky legálně, což problematizuje závěry o nutnosti jeho zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Obvodním soudem pro Prahu 1 byl vyzván k tomu, aby v rámci výkonu rozhodnutí o trestním vyhoštění vycestoval z území České republiky, čímž získal provizorní a krátkodobé pobytové oprávnění k vyřízení potřebných záležitostí a vycestování do své vlasti. Nebylo tedy namístě přistoupit k omezení jeho osobní svobody.

[3] Městský soud uvedl, že nesdílí názor žalobce, že v době, kdy byl policií zadržen, pobýval na území České republiky legálně, neboť mu byla stanovena Obvodním soudem pro Prahu 1 lhůta k vycestování. Tato skutečnost nemá vliv na rozhodnutí ve věci zajištění cizince stanovené podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení je policie oprávněna cizince zajistit i v případě, že bylo pouze zahájeno řízení o správním vyhoštění a v neposlední řadě i v případě, že bylo již pravomocně rozhodnuto o správním vyhoštění. V případě žalobce jsou tyto podmínky splněny. Je také nesporně prokázáno z obsahu správního spisu a tam založených rozhodnutí, že se žalobce na území dopouští drobné trestné činnosti, za kterou byl odsouzen. Z jeho výpovědi také vyplývá, že chce nadále tímto způsobem na území pobývat a je si vědom toho, že je povinen vycestovat, avšak tento krok učinit sám nehodlá. Městský soud se za této situace nedomníval, že žalobce měl zájem využít dobu, která mu byla stanovena k vycestování, pro zajištění všech potřebných dokladů k tomu, aby vycestovat mohl. Z výpovědi žalobce vyplývá, že vycestovat z území nechtěl a předpokládal, že bude nadále na území pobývat a řešit svou nedobrou finanční situaci případnými drobnými krádežemi. Lze tedy jednoznačně přisvědčit žalované v tom, že v případě žalobce je nebezpečí, že závažným způsobem naruší veřejný pořádek.

[4] Skutečnost, že žalobce byl kontrolován a zajištěn v době, kdy mu ještě neuplynula lhůta k vycestování stanovená Obvodním soudem pro Prahu 1, mohla mít pouze vliv na to, že s ním nebylo zahájeno trestní řízení ve věci maření výkonu úředního rozhodnutí, neboť ještě lhůta k vycestování stanovená tímto soudem neuplynula. Tato skutečnost nemá však vliv na posouzení skutečností důvodných pro žalobcovu zajištění za účelem jeho správního vyhoštění. Napadeným rozhodnutím nebylo rozhodováno o žalobcově správním vyhoštění, neboť o žalobcově správním i soudním vyhoštění bylo již pravomocně rozhodnuto. Napadeným rozhodnutím byl pouze učiněn krok k realizaci uložených vyhoštění, neboť z dosavadního jednání žalobce nepochybně vyplývá, že on sám dobrovolně vycestovat nehodlá.

[5] Pokud žalobce namítal, že nedisponoval cestovním pasem, a problémy s tím spojené bylo možno řešit jinou cestou, a to pouhou asistencí při získání potřebných dokladů, odkázal soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se správní orgán podrobně zabýval posouzením otázky případného využití zvláštních opatření za účelem vycestování. Městský soud v této věci odkázal na odůvodnění na straně 3 napadeného rozhodnutí, kde

pokračování

správní orgán vyšel z toho, že žalobce nemá dostatek finančních prostředků na případné složení finanční záruky a rovněž neuvedl žádnou adresu, kde by mohl být k zastížení. Žalobce žije na ulici a nelze spoléhat na to, že by se pravidelně dostavoval ke správnímu orgánu. Za této situace městský soud sdílel názor žalované v tom, že v případě žalobce nebylo možno zvolit mírnější opatření za účelem jeho vycestování. Městský soud z výše uvedených důvodů žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost, v níž namítá nesprávné vyhodnocení otázky nelegálnosti svého pobytu na území České republiky.

[7] Závěry soudu považuje za nesprávné, a poukazuje na to, že byl zajištěn s odůvodněním, že nerespektoval pravomocná rozhodnutí správního orgánu (rozhodnutí Policie ČR ze dne 23. 1. 2019), a soudů (trestní příkaz ze dne 27. 2. 2019 a ze dne 22. 3. 2019) a nevycestoval přes rozhodnutí o správním i soudním vyhoštění. Konkrétním popudem k zajištění byla podle žalované pobytová kontrola dne 16. 4. 2018. Žalovaná si byla vědoma toho, že stěžovateli byla Obvodním soudem pro Prahu 1 stanovena lhůta k vycestování z území České republiky, a to do 17. 4. 2019. Žalovaná se však již nijak nevypořádala s tím, že se stěžovatel v době svého zajištění nacházel na území České republiky legálně, neboť to stále ještě bylo v době pro vycestování. Stěžovatel výzvou trestního soudu získal provizorní a krátkodobé pobytové oprávnění, jež byl povinen využít k zařízení potřebných záležitostí a vycestování do své vlasti. V tomto období disponoval oprávněním k pobytu na území České republiky a nebylo tedy namístě přistoupit k omezení jeho osobní svobody. Jelikož žalovaná v této době stěžovatele zajistila, zatížila rozhodnutí vadou nezákonnosti. Problémy s vycestováním pramenily z toho, že stěžovatel nedisponoval cestovním pasem, na místě tak bylo poskytnout stěžovateli asistenci. Vzhledem k tomu, že soud nenapravit pochybení žalované, nemůže obstát ani napadený rozsudek. Jelikož soud dospěl k nesprávnému závěru o naplnění podmínek aplikovatelnosti § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, zatížil rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil výrok I. napadeného rozsudku a napadené rozhodnutí, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady,

k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[11] Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovatel byl kontrolován dne 16. 4. 2019 Policií České republiky, přičemž nepředložil žádný cestovní doklad, kterým by prokázal svou totožnost a oprávněnost pobytu na území. Stěžovatel prochází evidencí ENO s platností od 13. 3. 2019 do 13. 3. 2021 (soudní vyhoštění, č. j. 67 T 19/2019, nabytí právní moci 27. 2. 2019). Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 23. 1. 2019 č. j. KRPA-36345-22/ČJ-2019-000022-VP, bylo žalobci podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a § 119 odst. 3 tohoto zákona uloženo správní vyhoštění na dobu dvou roků, závažný způsob narušování veřejného pořádku správní orgán spatřoval v opakovaných přestupcích proti majetku (odcizení zboží). Trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 27. 2. 2019, sp. zn. 67 T 19/2019, v právní moci dne 27. 2. 2019, byl stěžovatel odsouzen k trestu vyhoštění ve výměře 2 let a zároveň k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců, podmíněně odloženému na zkušební dobu 2 let. Stěžovateli byla poskytnuta lhůta k vycestování podle § 350b odst. 2 zákona č. 141/1961, o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále „trestního řádu“) do 13. 3. 2019 včetně. Trest vyhoštění byl vykonatelný od 14. 3. 2019. Podle trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 3. 2019, sp. zn. 3 T 36/2019 spáchal stěžovatel přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a byl odsouzen podle § 337 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců s podmíněným odkladem výkonu trestu na tři roky. Podle § 80 odst. 1 a 2 trestního zákoníku mu byl uložen trest vyhoštění na dobu tří roků. Tento trestní příkaz nabytí právní moci dne 3. 4. 2019. Stěžovatel byl výzvou k vycestování z ČR pod sp. zn. 3 T 36/2019 vyzván, aby z ČR vycestoval nejpozději do 14 dnů. Tato lhůta mu byla poskytnuta na obstarání jeho záležitostí ve smyslu § 350b odst. 2 trestního řádu. Podle úředního záznamu ze dne 17. 4. 2019 Policie ČR učinila telefonický dotaz na Obvodním soudu Prahy 1 a Obvodním státním zastupitelstvím Prahy, předmětem bylo jednoznačné určení doby, do kdy měl stěžovatel vycestovat, shodně bylo odpovězeno, že do 14 dní od nabytí právní moci trestního příkazu, nikoliv do 14 dní od převzetí výzvy k vycestování. Stěžovatel do protokolu o podání vysvětlení, který s ním byl sepsán dne 17. 4. 2019, uvedl, že ví o správním vyhoštění. Nerespektoval ho, protože nemá peníze na nový doklad totožnosti a nemá kde bydlet. Bez dokladů ho nikdo nezaměstná. Žije na ulici, je bezdomovec. Vycestovat do Bulharska nemá zatím v plánu. Uvedl, že občas krade v obchodech, aby si mohl koupit alespoň jídlo, nemá v plánu dobrovolně opustit Českou republiku.

[12] Podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je policie „*oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.*“

[13] Ze stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. Tpjn 304/2010, publ. pod č. 20/2011 Sb. NS., vyplývá, že podstata trestu vyhoštění spočívá v odnětí práva

pokračování

cizince k dalšímu pobytu na území České republiky, pokud takové právo měl, jakož i ve znemožnění opětovného legálního vstupu na území České republiky. Podle § 350b odst. 2 trestního řádu nehrozí-li obava, že odsouzený, který je na svobodě, se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může soud odsouzenému poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání záležitostí v maximální délce jednoho měsíce od dne, kdy rozsudek nabyl právní moci. Fakticky jde o dobu, na kterou byl výkon trestu vyhoštění odložen a nelze do doby výkonu časově určitého druhu trestu vyhoštění započíst.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje, že výzvou trestního soudu získal provizorní a krátkodobé pobytové oprávnění, tedy že v době zajištění se na území nacházel legálně. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že trest vyhoštění může být uložen i osobě, která měla nějaký typ pobytového oprávnění, nabytím právní moci rozsudku ukládajícího trest vyhoštění povolení zaniká [srov. např. § 62 nebo § 76 písm. b) zákona o pobytu cizinců a § 87d odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle kterého se na zánik přechodného pobytu občana Evropské unie na území § 76 písm. b) použije obdobně]. Podle § 50 zákona o pobytu cizinců je po zániku platnosti povolení k pobytu a v dalších stanovených případech cizinci vydán výjezdni příkaz. Výjezdni příkaz je časově a věcně (účelem) omezeným oprávněním k pobytu cizince na území České republiky. Jeho smyslem a účelem je dát cizinci, který má opustit Českou republiku, krátký, avšak přiměřený časový prostor k uspořádání si jeho záležitostí a k vycestování z území (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 288/2017 - 22). Cizinec může na území pobývat přechodně na základě výjezdního příkazu (§ 17 zákona o pobytu cizinců), v důsledku jeho vydání se cizinec tedy dostává do režimu „dočasného legálního pobytu“ na území České republiky.

[15] Ačkoliv je účel lhůty k vycestování stanovené podle § 350b odst. 2 trestního řádu podobný jako je účel výjezdního příkazu (umožnit zařídit si před vycestováním své osobní záležitosti), tato lhůta pouze odkládá výkon trestu vyhoštění. Zajištění za účelem správního vyhoštění lze aplikovat nezávisle na existenci lhůty stanovené soudem v rámci uložení trestu vyhoštění. Lhůta k vycestování stanovena v návaznosti na trest vyhoštění má samozřejmě relevanci, co se zjištěného skutkového stavu týče. Pokud by se ukázalo, že cizinec ji skutečně využívá k zařízení svého vycestování, a na rozdíl od svého předchozího jednání hodlá nyní rozhodnutí o trestu vyhoštění respektovat, jednalo by se o skutečnost rozhodnou pro posouzení toho, zda je zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců za této situace skutečně nezbytné. Žalované lze v tomto ohledu vytknout část odůvodnění, ve které uvádí, že stěžovatel byl „ve dvou případech [...] odsouzen OS pro Prahu 1, neboť mařil výkon úředního rozhodnutí, cizinec však ani v jednom případě rozhodnutí nerespektoval“ (s. 3 napadeného rozhodnutí). V případě stěžovatele totiž nelze tvrdit, že nerespektoval trestní příkaz ze dne 22. 3. 2019 a nevycestoval přes rozhodnutí soudu o vyhoštění, neboť je zřejmé, že stěžovatel měl vycestovat ve lhůtě 14 dní od nabytí právní moci trestního příkazu dne 3. 4. 2019. Znamená to, že do 17. 4. 2019, tedy v době, kdy již byl zajištěn (k počátku zajištění srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 2 As 115/2013 - 59, č. 3044/2014 Sb. NSS), měl stále ještě běžící lhůtu k vycestování stanovenou soudem.

[16] Přesto Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí ani rozhodnutí městského soudu, neboť se jedná o drobné pochybení v odůvodnění

napadeného rozhodnutí. Stěžovatel nebyl zajištěn z důvodu, že by nerespektoval trestní příkaz ze dne 22. 3. 2019, sp. zn. 3 T 36/2019. Důvodem zajištění bylo zjištění, že u stěžovatele je dáno nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Toto zjištění se opíralo zejména o nerespektování správního vyhoštění uloženého rozhodnutím ze dne 23. 1. 2019, a nerespektování trestu vyhoštění uloženém rozhodnutím ze dne 27. 2. 2019. Problémy s vycestováním neplynuly pouze z toho, že stěžovatel neměl doklad totožnosti, jak tvrdí v kasační stížnosti. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že stěžovatel vycestovat nehodlal a nechtěl. Městský soud se s námitkou, že situace měla být řešena jinou cestou než zajištěním, a to pouze asistencí při získání potřebných dokladů, vypořádal v bodě 16 napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěrem městského soudu, že podmínky pro zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců byly splněny. Posouzení žalované a následně městského soudu bylo v souladu se zákonem a kasační námitky nejsou důvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[18] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 3. 5. 2019, č. j. 4 A 24/2019 - 17, ustanoven advokát JUDr. Ing. Jakub Backa, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4, a § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu, ve výši 3 100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, na náhradě na dani z přidané hodnoty mu přísluší částka 714 Kč. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu